

Тема 5. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ в 20–90-х роках XVIII ст.**Способи та засоби, до яких вдавалися гетьмани, козацька старшина, аби відстояти суверенітет Козацької держави**

Мета: 1. – обґрунтувати власні судження про діяльність козацьких гетьманів і кошових отаманів, ватажків селянських виступів, діячів культури XVIII ст.; формувати самостійні судження про видатних історичних осіб на основі навчальних матеріалів і адаптованих джерел;

2. – визначити (використовуючи витяги з козацьких літописів XVII–XVIII ст.) способи та засоби, до яких вдавалися гетьмани, козацька старшина, аби відстояти суверенітет Козацької держави;

3. – розуміти причини втрати українцями державності в кінці XVIII ст.

Опрацюйте відповідні матеріали базового навчального посібника, подані джерела і заповніть порівняльну таблицю. Зробіть висновок (12 балів)

Джерело 1

Гетьманство Скоропадського припало на період розгулу в Україні ...царського терору. Відбувався наступ на державну автономію Гетьманичини. Козацьке військо перетворювалося на трудові армії, на кістках козаків будувався Санкт-Петербург. Це наклало глибокий відбиток на діяльність гетьмана: він всіляко засвідчував свою вірність цареві, боявся доносів та діяв обережно.

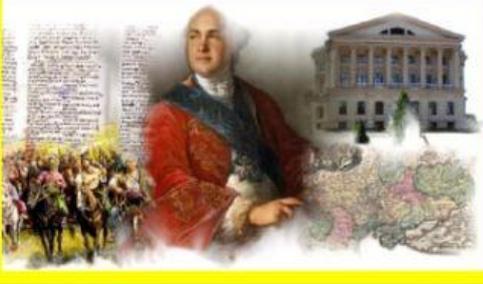
Водночас Скоропадський знаходив у собі мужність просити і навіть, вимагати від російського уряду підтвердження традиційних прав і вольностей козацтва.

Джерело: Нартов В.В. Найвидатніші гетьмани та кошові отамани України. Х., 2007

Джерело 2

Молодий гетьман своєю вдачею нагадував свого старшого брата, чоловіка цариці. Це була людина добра й лагідна. Розумовський устиг призвичаїтися до петербурзького двору й перейнятися його інтересами. Однак він зберіг любов до своєї батьківщини, любив українську мову... пісню, взагалі побут, хоч все це в його очах і було провінціалізмом у порівнянні з життям, до якого він звик у Петербурзі. Він нудився у скромному Глухові й при кожній нагоді старався виїздити до Петербурга й подовше там залишатися. Але зі своєї глухівської резиденції він намагався зробити маленький та європейський Петербург.

Джерело: Нартов В.В. Найвидатніші гетьмани та кошові отамани України. Х., 2007

<p>Критерії для порівняння</p>		
<p>1. Вкажіть особу гетьмана та роки його гетьманування</p>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>2. Коротко охарактеризуйте історичний період та обставини обрання його на гетьманство</p>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>3. Діяльність до початку гетьманства та найважливіші риси характеру</p>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>4. Заходи, направлені на збереження суверенітету та автономії гетьманщини</p>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>5. Підсумки діяльності та гетьманування</p>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

Висновок

ОЦІНКА _____